

TER BESLUITVORMING

Aan: Standaardisatieraad Nationaal Archief

Van
Nationaal Archief

Datum
2 juni 2026

Referentie

nota

Module Collectiehulpverleningsplan, handreiking behoud
en beheer fysiek archief

Bijlagen
SRNA_20160630_2.1.b_Module
Collectiehulpverleningsplan.pdf

Gevraagd besluit

De Standaardisatieraad wordt verzocht:

- 1) De vierde module Collectiehulpverleningsplan van de nieuwe handreiking Behoud en beheer fysiek archief te accorderen.

1. Algemene toelichting

De Standaardisatieraad ging op 5 juli 2022 akkoord met de ontwikkeling van de [handreiking Behoud en beheer fysiek archief](#). Met als belangrijkste beweegreden dat hiermee invulling gegeven kan worden aan de principes van de nieuwe Archiefregeling. De eerste module over [klimaatbeheer](#) is in 2023 geaccordeerd en gepubliceerd. Vervolgens is de module over [depothygiëne](#) in mei 2024 aan de Standaardisatieraad voorgelegd voor accordering en publicatie. Op 5 september 2025 is de derde module over het [collectiebehoudsplan](#) geaccordeerd. Nu ligt de vierde module voor ter accordering. De afronding van deze module betekent dat de handreiking compleet is.

2. Module collectiehulpverleningsplan

2.1 Inhoudelijke toelichting

In de nieuwe Archiefwet wordt gesteld dat beheersmaatregelen getroffen moeten worden om documenten duurzaam toegankelijk te houden. Dit geldt voor alle blijvend te bewaren digitale en fysieke documenten. Om de juiste maatregelen te treffen moet vastgesteld worden wat er precies nodig is voor behoud van fysieke documenten. In de nieuwe Archiefregeling staat dat instellingen die onder de Archiefwet vallen een verplichting hebben incidenten met hun collectie te melden bij de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed. Dit gaat van kracht als de nieuwe Archiefwet inclusief Archiefbesluit en -regeling in werking treden op 1 januari 2027.

Deze module helpt organisaties een collectiehulpverleningsplan op te stellen, in het bijzonder ondersteunt het de professionals die nadenken over het opstellen van een collectiehulpverleningsplan. Een collectiehulpverleningsplan biedt een handelingsperspectief bij incidenten met de collectie.

2.2 Proces van totstandkoming

2.2.1 Redactiegroep

De module is opgesteld door het Nationaal Archief, in nauwe samenwerking met het veld. Conceptversies zijn verschillende malen besproken met en getoetst door een redactiegroep, met experts van de volgende organisaties:

Decentrale overheden/archiefinstellingen

Groninger Archieven
Stadsarchief Amsterdam
Erfgoed Leiden
IVO Rechtspraak
Huis voor de Kunsten Limburg

Datum
2 juni 2026

Nationaal Archief

Expert
Projectleider

De discussies in de redactiegroep waren constructief en er is kennis en ervaring gedeeld uit de eigen werkpraktijk. Een voorbeeld daarvan is dat er interne collectiehulpverleningsplannen zijn uitgewisseld in de redactiegroep. Zowel ter lering en inspiratie voor de redactieleden, als voor zinvolle inbreng in de module zelf. Dit vertrouwen in elkaar creëerde een openheid tijdens discussies en besprekpunten, waardoor de kwaliteit van de module op een hoger plan is getild.

3. Vervolg

Na accordering zal het Nationaal Archief van de module een webpublicatie maken. Het is mogelijk dat bij die slag nog redactionele aanpassingen zullen plaatsvinden. Om de module nog toegankelijker te maken zijn enkele uitbreidingen gepland.

Praktische hulpmiddelen: instructiekaarten

De twee instructiekaarten 'Water' en 'Brand' worden deze zomer nader uitgewerkt met heldere tekeningen bij de directieve teksten. Het doel is dat men – ongeacht het kennisniveau – een helder handelingsperspectief wordt geboden bij een incident met water of brand.

Zodra de kaarten gereed zijn worden zij toegevoegd als downloadbaar en printbaar bestand bij de module op de website.

Praktijkverhalen

Het projectteam is actief op zoek gegaan naar verhalen uit de praktijk. Er zijn vijf incidenten beschreven waaruit helder wordt hoe men gehandeld heeft en wat de belangrijkste lessen zijn. Het is juist bij incidenten met de collectie van belang om open te zijn, zodat men van elkaar kan leren zowel intern als in het netwerk. De praktijkverhalen worden gepubliceerd in samenhang met de module.

Kennisbijeenkomst

Op 12 mei is een voorproefje van het Collectiehulpverleningsplan gepresenteerd op de door het Nationaal Archief georganiseerde kennisbijeenkomst 'In actie voor je collectie'. De activiteit sloot aan bij de Actiedag Weerbaar Erfgoed, een jaarlijks initiatief rond 14 mei, geïnspireerd door het UNESCO Haags Verdrag, om de weerbaarheid van cultureel erfgoed in het Koninkrijk der Nederlanden te versterken. Ook module 3 over Collectiebehoudsplan van de handreiking is onder de aandacht gebracht bij de deelnemers. Daar werd een compliment voor gegeven. Het was een nuttige en geslaagde middag met ongeveer 36 deelnemers van 19 instellingen.